

Proces dostosowywania polityki ochrony środowiska w Polsce do polityki w Unii Europejskiej

Przystąpienie do Unii Europejskiej stało się jednym z głównych celów polskiej polityki w ostatnich latach. Zadanie to okazało się wyjątkowo skomplikowane. Jego realizacja wiąże się nie tylko ze sporym wysiłkiem organizacyjnym, ale również ze znacznymi kosztami finansowymi.

Podstawowym zadaniem jest włączenie do polskiego porządku prawnego norm istniejących w Unii – *acquis communautaire*. Jest to możliwe tylko poprzez intensywną pracę organów władzy państwowej. Muszą więc istnieć odpowiednie struktury, zajmujące się harmonizacją polskiej polityki z unijną. Konieczne jest zapewnienie odpowiednich środków, umożliwiających realizację tego zadania.

W dążeniu do wyznaczonego celu Polska może liczyć na pomoc ze strony instytucji europejskich. Kraje Unii Europejskiej traktują bowiem poszerzenie na wschód jako ważne wyzwanie, któremu warto sprostać. Pomoc ta przejawiać się może nie tylko w formie finansowej, ale również organizacyjnej, doradczej (np. publikowanie dokumentów na temat stanu przygotowań do członkostwa). Należy jednak podkreślić, iż Polska i inne kraje Europy Środkowej powinny liczyć głównie na własne siły.

Ochrona środowiska jest postrzegana, obok rolnictwa, jako najtrudniejsza i najbardziej kosztowna dziedzina w procesie integracji. Trzeba pamiętać, że w Europie Zachodniej kwestie ekologiczne są traktowane z dużo większą powagą niż w Polsce, a nasze zapóźnienie w stosunku do tamtejszych standardów znaczne. Nie możemy więc liczyć na jakąkolwiek taryfę ulgową,

choć nie trudno spotkać opinie, że w dziedzinie ochrony środowiska Polska powinna wynegocjować okresy przejściowe.

Woda

Przepisy dotyczące jakości wody charakteryzują się różnym stopniem zgodności ze standardami europejskimi.[1]

Nowelizacja prawa wodnego z 1997 wprowadziła zasadę zlewniowego systemu zarządzania. Jest to krok uwzględniający naturalną łączność zasobów wodnych (powierzchniowych i podziemnych). Zasada taka istnieje również w prawie Unii Europejskiej (w zaawansowanym projekcie dyrektywy).

W dziedzinie ochrony wód przed zanieczyszczeniem występuje wysoki stopień rozbieżności. Wspólnotowe akty prawne nie znajdują odzwierciedlenia w prawie polskim – do prawa polskiego w pełni nie jest wdrożona żadna z unijnych dyrektyw dotyczących tej problematyki. Taka sytuacja ma miejsce m. in. w przypadku przepisów nakładających w Unii obowiązek funkcjonowania w miejscowościach powyżej 2000 mieszkańców oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Polskie standardy dotyczące jakości substancji wprowadzanych do wód nie są zgodne ze wspólnotowymi, występują normy zarówno łagodniejsze, jak i ostrzejsze. Istnieje problem przestrzegania tychże norm. Pewnej korekty mogą wymagać polskie normy dokonywania analiz wody i ścieków, w UE obowiązują normy ISO,[2] a także rozwój systemu monitoringu i kontroli jakości wód w kąpieliskach. W Polsce brak programów poprawy jakości wód powierzchniowych, wykazu wód szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenia oraz wykazów stref ochronnych dla ryb.

W Polsce brakuje zgodnych z dyrektywą przepisów, chroniących wody przed azotanami, których źródłem są zanieczyszczenia rolnicze. Problem ten powinien zostać rozwiązany w efekcie prac nad Kodeksem Dobrych Praktyk Rolniczych, które zostały podjęte w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Istnieją rozbieżności pomiędzy polskimi a wspólnotowymi przepisami dotyczącymi wody do picia. W szczególności dotyczą one norm jakości tejże wody.[3] [4]

W tym obszarze tematycznym także konieczne będzie uważne śledzenie zmian następujących w prawie Unii.

W Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa umieszczono priorytet opracowania programów i stworzenia warunków niezbędnych do wdrażania prawa wspólnotowego dotyczącego poprawy jakości wód.

Planuje się następujące zmiany w prawie:

- opracowanie nowego prawa wodnego,
- zmiana rozporządzenia o klasyfikacji wód i norm, jakim powinny odpowiadać wprowadzane do wód lub ziemi ścieki,
- przygotowanie rozporządzenia ustalającego warunki wprowadzania ścieków do urządzeń stanowiących mienie komunalne,
- zmiana rozporządzenia dotyczącego jakości wody pitnej (uwzględnianie większej ilości wskaźników jakości wody, zaostrzenie niektórych dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, ustalenie częstotliwości wykonywania kontroli),
- wprowadzenie rozporządzenia ustalającego zasady monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (lokalizacja punktów kontrolnych, częstotliwość dokonywania analiz)
- sporządzenie wykazu wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami biogennymi (w tym ze źródeł rolniczych).

Przewiduje się również opracowanie programu poprawy jakości wód, harmonogramu budowy sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, weryfikację przepisów dotyczących analizy wód i ścieków oraz zasad przyrodniczego wykorzystywania osadów ściekowych.

Zwraca się uwagę na konieczność poniesienia dużych nakładów

inwestycyjnych w celu budowy infrastruktury zapewniającej praktyczne wprowadzenia w życie nowych przepisów prawnych o czystości wód. Oczekuje się na pomoc w realizacji tych inwestycji zarówno z krajowych źródeł budżetowych, jak i zaangażowania środków zagranicznych. Ów program inwestycyjny zaliczony został do priorytetów w procesie dostosowawczym ochrony środowiska.

[1] Stan dostosowania polskiego prawa... op. cit.

[2] Raport zawierający ocenę stopnia dostosowania... op. cit. s. 16

[3] Stan dostosowania polskiego prawa... op. cit.

[4] Narodowy Program... op. cit. Rozdział 23, s. 8-11

Jeśli potrzebujesz pomocy w napisaniu pracy z zakresu ochrony środowiska, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - prace z ekologii i innych kierunków pisane na (prawie) każdy temat.